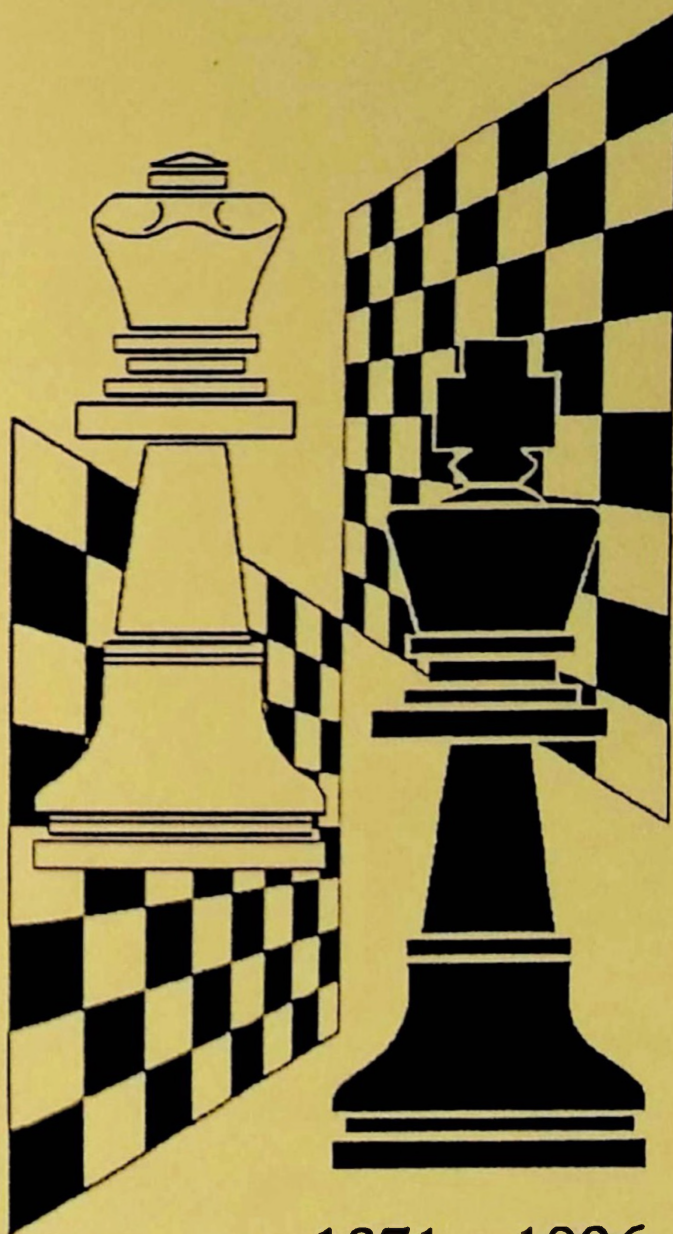

Neger (3x)

Clubblad

Staunton

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

1871 - 1996

125 jaar

12 e jaargang NR **6**

juli

1996

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie	3
Prachtig succes van Maarten Verhoef in rapid kampioenschap	3
Van de jubileum commissie	4
De geschiedenis van Staunton en Helpman	5
De correspondentiepartijen tegen Löberitz	6
Eindstanden NOSBO competitie	7
NOSBO kampioenschap. De partij van der Lei - Hoeksema	8
Staunton van 1921 tot de tweede wereldoorlog	9-11
Aankondiging jubileumtoernooi	12-13
Eindstand interne competitie en Albersschaal	14-15
Een vrouw voert de NOSBO rating list aan!	16
Zomerprijsvraag	16
Michiel Zeevaarder: Eindspelopgave	16
SISSA deelt rapportcijfers uit aan clubbladen	17
SISSA en Unitas weten niet wat een omni-vereniging is	18
NOSBO mededelingen. Het wil nog maar niet zomeren	18-19
Uit de externe competitie. Over goede en slechte lopers	20
Reglementenkennis	21
Michiel Zeevaarder; jubileum probleem composities	22
Jeugdhoekje	23
Staunton Rapid Jeugdschaaktoernooi	23
NOSBO snelschaken voor teams	23
Marsopgaven. Uit het Staunton toernooi 1946	24

Bestuurssamenstelling.

			050-
Voorzitter	P.W.Mulder	Sweelincklaan 31	5265258
Secretaris	K.H.Sanders	Heemskerckstraat 1M2	3189136
Penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
giro 967038 t.n.v. penningmeester		Staunton	
Int.comp.leider	R.Spaans	Chopinlaan 22	5267772
Ext.comp.leider	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10	
		Paterswolde	3092994
Jeugdleader	Vacature		
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355
Speellokaal. Speeltuiningeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16			5252628

Schaakkalender

20-24 juli. Toernooi te Gent. Inlichtingen bij Piet Mulder.
 19 augustus Eerste clubavond. Sluiting copie clubblad.
 20 augustus Bestuursvergadering
 26 augustus Eerste ronde interne competitie. Clubblad verschijnt.
 30,31 augustus en 1 september. Jubileum toernooi.
 2 september 2e ronde interne competitie.
 9 september Algemene ledenvergadering
 13 september Eerste clubavond voor de jeugd.

In memoriam: Roelof Jacob van der Veen. (1920-1996)

2 juni namen we afscheid van een bijzonder aimabel mens, niet iemand die grootse prestaties verrichtte achter het schaakbord, maar wel iemand, die graag schaakte. In 1984, ten tijde van de fusie was hij penningmeester van Staunton en hij was ook de eerste penningmeester van Staunton-Helpman. Iedereen, die bij die fusie was betrokken, beseft ook nu nog, hoe hij in dat proces de juiste man op de juiste plaats was. Bij zijn afscheid stond zijn gelukkig gezinsleven centraal, maar er werd ook stilgestaan bij een traumatische ervaring, namelijk de ondergang van de VEENO rijwielfabriek, waarvan hij directeur was. Op 46-jarige leeftijd werd hij leraar werktuigbouw aan de HTS en bleef dat nog bijna 20 jaar, gelukkig met plezier, want het geven van onderwijs lag hem bijzonder goed.

Van de redactie.

Dit nummer verschijnt op een tijdstip dat vele leden zich bezighouden met het komende jubileum. Van de deelnemers uit 1946 zullen allen die nog in leven zijn na 50 jaar acte de présence geven. Het heeft heel wat inspanning gekost om de financiën rond te krijgen maar het is uiteindelijk gelukt.

In dit nummer ook de eindstanden van de NOSBO competitie, die met uitzondering van het eerste team wat pijn aan de ogen doen en dat geldt wel heel in het bijzonder voor wat betreft het derde team. De individuele resultaten in de externe wedstrijden met het klassement voor de Muilwijk beker komen in het volgende nummer.

Het clubkampioenschap werd dit jaar overtuigend gewonnen door Joop Hummel. Maarten Verhoef moest dit jaar genoegen nemen met een zege in de strijd om de Albers-schaal.

Eind augustus verschijnt een extra editie van het clubblad met de volledige geschiedenis van Staunton en Helpman. In dit nummer nog een voorproefje van wat komen gaat. De jaren 1871-1939 zullen in de extra editie echter uitvoeriger aan de orde komen dan hetgeen U in de dit nummer en de twee voorafgaande heeft aangetroffen.

In de komende jaarvergadering in september zijn de penningmeester, de externe wedstrijdleider en de jeugdleider aftredend. De eerste twee functionarissen stellen zich herkiesbaar, maar er is dient een nieuwe jeugdleider benoemd te worden.

Het eerste clubblad van het nieuwe seizoen verschijnt op ma 26 augustus. Copie inleveren uiterlijk op de eerste clubavond 19/8.

Het rapid kampioenschap van Groningen. (G5/G6)

Prachtig succes voor Maarten Verhoef.

Onze winnaar van de Albers-schaal, Maarten Verhoef, sneuvelde in de halve finales op eervolle wijze tegen de uiteindelijke winnaar, Rudi van Wessel van Lewenborg. In de twee reguliere partijen kwam hij tot twee remises maar in de er op volgende vluggertjes ging hij ten onder. Op de slotavond won hij echter gedecideerd met 2-0 van Bert van der Leest van Haren en behaalde zo de derde plaats. Die kreeg vooral cachet toen de uitgeschakelde deelnemers langs kwamen om een (troost)prijs in ontvangst te nemen. De beide finalisten ontvingen van Staunton i.v.m. het jubileum nog een bijzondere attentie in de vorm van de schaakmemoires van Tal en Fischer.

JUBILEUM 1996

De kogel is door de kerk! Het Staunton Jubileumtoernooi -vrijdag 30 augustus t/m zondag 1 september- gaat in vol ornaat door.

Half juni werden de laatste financiële plooiën rechtgestreken en we werken nu met een sluitende begroting van ca. 32.000 gulden. Dit is mogelijk door de financiële steun van het H.S. Kammingafonds, de Gemeente Groningen, de Provincie Groningen, de GG Adviesgroep, de ARBO-dienst Noord, de Gasunie, de Wolters Groep en het Anjerfonds.

Zoals eerder gemeld, hebben alle zeven schakers van 1946 die nog in leven zijn laten weten graag te willen komen. Christoffel en Najdorf werden kort geleden in het ziekenhuis opgenomen, maar beiden hebben goede hoop eind augustus present te zijn. Ook Denker, Yanofski, Szabó, Smyslov en Guimard hebben laten weten naar het weerzien met Groningen en met elkaar uit te zien.

De gasontploffing in de Uurwerkersgang heeft ook een zijvleugel van de Harmonie flink beschadigd, maar dat is niet het gedeelte waar ons toernooi zich zal afspelen.

Naarmate het evenement dichterbij komt, zal de jubileumcommissie steeds meer een beroep doen op clubleden om bij de voorbereidingen of in het weekend zelf te helpen. Als u denkt te kunnen helpen, laat het weten.

Het Staunton Jubileumtoernooi 1996 moet het hoogtepunt van ons 125-jarig jubileum worden. Daarnaast is het ook een unieke kans ons als Schaakgezelschap Staunton te presenteren. Laat die kans niet voorbijgaan. Plan het weekend vrij. Doe mee met het Open Gambiettoernooi of kom gewoon lekker kijken!

Overige jubileumaktiviteiten:

Ons jeugdtoernooi van zaterdag 8 juni werd onder leiding van Rob Spaans en met de inzet van Michiel Zeevaarder, Joop Hummel en Erwin van Pelt een leuke dag.

De correspondentiepartijen tegen Löberitz komen in de zomervakantie even stil te liggen. Overigens heeft Schachverein Löberitz onlangs haar jubileumtoernooi gehouden.

In dit nummer leest U het één en ander over een speciale editie van het clubblad met de clubhistorie. We zijn ervan overtuigd dat deze uitgave in een grote behoefte voorziet en we wensen iedereen veel leesplezier toe.

De jubileumcommissie wenst u allemaal een goede vakantie!

Roel Lode - Eddy Zwerver (secr) - Egbert Meijer - Joop Hummel - Rob Spaans -
Henk Seijen (penningm) - Piet Mulder (voorz).

P.S. Specifiek zijn we nog op zoek naar iemand die ervaring heeft bij het maken van een foto-expositie. We hebben veel mooie foto's van 1946 (helaas geen negatieven), en denken aan een expositie op twee wandjes. Aanmeldingen of ideeën bij de commissie.

Extra editie van het clubblad.
Schaakgezelschap Staunton van 1871-1996.
Schaakclub Helpman van 1939-1984.

In de eerste week van Augustus zal een extra editie van het clubblad verschijnen met de geschiedenis van Staunton, waarin is opgenomen de geschiedenis van de S.C. Helpman. Leden, die f 5. overmaken naar giro 967038 van de penningmeester krijgen een exemplaar toegezonden. (Niet-leden f 7.50). Het boekje zal bestaan uit 60 pagina's. Men kan ook een exemplaar krijgen in A-4 formaat. De prijs is dan f 5. hoger. Op de clubavond kan men een exemplaar krijgen met f 2.50 korting omdat dan geen verzendkosten in rekening hoeven te worden gebracht. De directe beschikbaarheid wordt dan echter niet gegarandeerd.

Attentie: In bovengenoemd boekwerk zullen slechts weinig partijen of partijfragmenten worden opgenomen. Voorlopig zijn gepland: twee correspondentiepartijen tegen Philidor uit 1875 en 1911 en verder; Hofstede de Groot-Anderssen (1875), Scholtens-Oosterwijk Bruijn, (1944), Euwe-Scheffer (1941), Wellner-Bunt (1945), Matanovic-Te Velde. (1964), alsmede waarschijnlijk enkele analyses van openingen van Jaap Muilwijk. Misschien dat er ook paar door leden gecomponeerde problemen in worden opgenomen. Indien er leden zijn die in de periode 1945 - 1984 nog iets zeer bijzonders te bieden hebben, hetzij op schaaktechnisch gebied, hetzij iets anders dat voor de geschiedenis niet verloren mag gaan, worden zij verzocht dit voor 15 juli te zenden aan de redacteur. Uiteraard is er ook na 1984 wel iets gepresteerd, maar dat lijkt meer iets om te bewaren voor het gedenkboek van 2021.

Oproep. In bovengenoemd boekje zouden we graag de gedetailleerde uitslagen willen opnemen van een wedstrijd die beslissend was voor promotie naar de hoofdklasse. Het betreft de KNSB wedstrijd tussen Groningen 1 tegen Staunton 1, gespeeld op 8 december 1973, uitslag 6-4. Graag een reactie indien iemand deze informatie kan geven.
(Redacteur)

Oproep. (2).

In verband met het jubileum is dit nummer aan een aantal oud-leden die geen donateur zijn gezonden, waarvan we verwachten dat ze dit op prijs stellen. Het betreft van de kant van Staunton: K.A.Boer, H.Bunt, H.de Jong, C.Korver, H.Mylanus, T.G.S.Reitsma, M.Schrader, E.F.Scheffer en F.R.Snitker. Van de kant van Helpman: I.J.de Boer R.Bakker, A.Burgsma, C.F.Faber, P.Jongsma, G.Kamps, K.van der Laan J.Prummel, E.G.C.Thijssse en P.Zersch. Indien we hierbij oud-leden hebben vergeten, die ook tot de bovengenoemde categorie mogen worden beschouwd, wordt de redacteur daar graag op attent gemaakt. Toezending van dit clubblad zal dan alsnog geschieden.

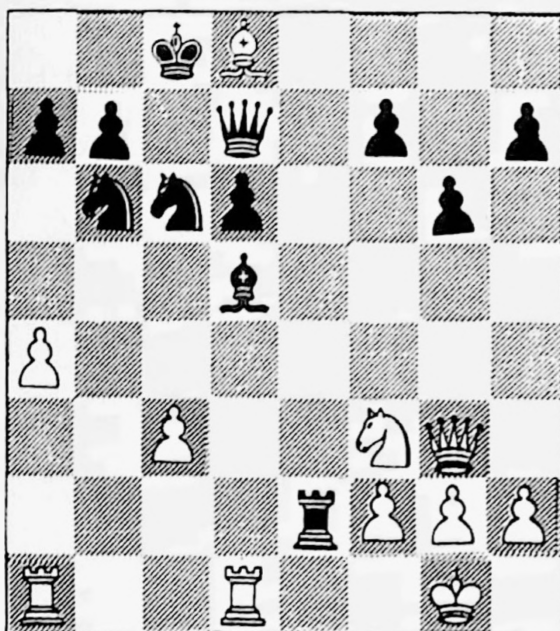
Staunton kent leden en donateurs.
De laatste categorie ontvangt voor
f 25 per jaar iedere twee maanden
het clubblad van Staunton.

De correspondentiepartijen tegen Löberitz.

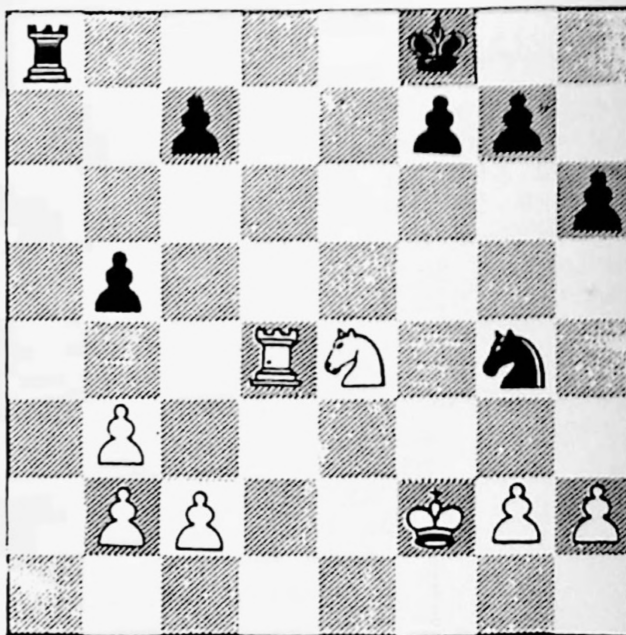
Wit 1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lc4,Lc5; 4. b4,Lxb4; 5. c3,Le7; 6. d4,Pa5; 7. Le2. Een nieuwe voortzetting, niet lang geleden gespeeld door Kasparov tegen Anand. In oude theorieboekjes, b.v. Euwe, deel 11 (1962) worden slechts 7. Pxe5 en 7. Ld3 genoemd. 7..exd4; 8. Dxd4,Pf6; 9. e5,Pc6; 10. Df4,Pd5; 11. Dg3,g6; 12. 0-0,d6; 13. Td1. Hier speelde Kasparov 13. c4. 13..Pb6; 14. Lh6,Le6; 15. Pd2,Dd7; 16. Pe4. Tot nu toe verloopt het volgens plan; initiatief voor de geofferde pion. 16. 0-0-0; 17. exd6,cxd6; 18. Lg7. Met een meerderheid van 4 tegen 3 verkozen boven 18. c4, een tweede pionoffer, de idee van van Steenis, overgenomen door Dijkhuis en Zeevaarder. 18..The8; 19. a4. De strategische voortzetting. Tactische zetten als 19. Pfg5 en 19. Pf6 kwamen ook in aanmerking. Typisch een stelling met luxe problemen. 19..Ld5. Verrassend, we hadden 19..Dc7 verwacht. Maar nu kwamen de voorstanders van 18. Lg7 onder leiding van Joop Hummel met iets aardigs. 20. Pf6,Lxf6; 21. Lxf6,Txe2; 22. Lxd8. Daar mag Löberitz in de vakantie over nadenken. Neemt zwart de loper, dan volgt 23. a5 en met een kwaliteit meer staan we uitstekend.

Zwart 1. e4,e5; 2. Pf3,Pf6; 3. Lb5,a6; 4. La4,Pf6; 5. 0-0,Pxe4; 6. d4,b5; 7. Lb3,d5; 8. dxe5,Le6; 9. c3,Lc5; 10. Pbd2,0-0; 11. Pxe4. Onze beschikbare theorie geeft hier uitsluitend 11. Lc2. 11..dxe4; 12. Pg5,Lxb3. Het duurde lang voordat we afzagen van 12..Lf5. Het leek ons sterk maar na 13. Dd5 kun je opgeven! 13. axb3,e3; De pointe is dat op 14. Dh5,exf2+; 15. Kh1,Dd3! volgt. 14. Lxe3,Lxe3; 15. Dxd8,Tfxd8; 16. fxe3, Pxe5. Wit heeft nog wat initiatief, vooral door de zwakte op a6, maar met nauwkeurig spel moet het remise te maken zijn. 17. Tfd1. Ongetwijfeld de sterkste zet. Voor het eerst liepen de meningen uiteen. Er werden hier liefst vijf zetten voorgesteld, 17..h6, 17..Te8, 17..Td6, 17..Pd3 en 17..Pg4. De twee laatste zetten hadden ieder 4 stemmen, Michiel Zeevaarder sloot zich na zorgvuldige afweging bij de laatste aan. 18. Td4. Een verrassing en misschien wel zeer sterk. 18..Pxe3; 19. Txa6,h6; 20. Pe4,Kf8; 21. Txa8,Txa8; 22. Kf2, Pg4+. Löberitz heeft de touwtjes stevig in handen. Moeilijk!

Zwart (Löberitz) aan zet.

Wit (Löberitz) aan zet.

Eindstanden NOSBO competitie.

	Promotiekl.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp.	bp.
1	ESG K	x	4	5	3½	5½	5	5	4	6	7	14	45
2	Haren 2	4	x	5½	5	5½	4½	6	3½	6½	4	14	44½
3	Groningen 4	3	2½	x	6	5	5½	4	5	5	4	12	40
4	Unitas 3	4½	3	2	x	6	4½	4	6	3½	4	10	37½
5	Staunton 1	2½	2½	3	2	x	5½	7	4½	4	6	9	37
6	Spassky's	3	3½	2½	3½	2½	x	5	6	5½	5½	8	37
7	Groningen 5	3	2	4	4	1	3	x	4½	6½	6½	7	34½
8	Unitas 4	4	4½	3	2	3½	2	3½	x	5½	6	7	34
9	Assen D	2	1½	3	4½	4	2½	1½	2½	x	5½	5	27
10	SISSA 3 D	1	4	4	4	2	2½	1½	2	2½	x	2	23½

	klasse 1A	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	Groningen 6 P	x	4	4½	4½	6	3	4½	5½	11	32
2	Staunton 2	4	x	5	2½	4½	6	4½	5	11	31½
3	Haren 3	3½	3	x	5½	6	5	6	6	10	35
4	ESG 2	3½	5½	2½	x	3½	5½	6	5½	8	32
5	van der Linde	2	3½	2	4½	x	5½	4	4	6	25½
6	Heerdenpeerd	5	2	3	2½	2½	x	4	4	4	23
7	Hoogeveen D	3½	3½	2	2	4	4	x	4	3	23
8	Ypey-Expert D	2½	3	2	2½	4	4	4	x	3	22

	klasse 1B	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	Lewenborg 2 P	x	6	4½	6	4	5	7	6½	13	39
2	J.H.Kruit	2	x	5	4½	6	4	5½	5½	11	32½
3	Roden	3½	3	x	4½	3½	6½	3½	6	6	30½
4	Noord Groningen	2	3½	3½	x	4½	3½	6½	4½	6	28
5	Oostermoer	4	2	4½	3½	x	4	3½	5½	6	27
6	Unitas 5	3	4	1½	4½	4	x	2	4½	6	23½
7	Staunton 3 D	1	2½	4½	1½	4½	6	x	3	6	23
8	SISSA 4 D	1½	2½	2	3½	2½	3½	5	x	2	20½

	klasse 2C	1	2	3	4	5	6	7	8	mp.	bp.
1	DSC P	x	6	7½	5	4	6½	5½	5½	13	40
2	Middelstum	2	x	4½	6	4½	6	2	4	9	29
3	Noord Groningen 2	½	3½	x	6	4½	3½	5½	5½	8	29
4	Groningen 7	3	2	2	x	5	4½	5½	4½	8	26½
5	De Dolle Toren	4	3½	3½	3	x	5	4	4½	6	27½
6	Groningen 8	1½	2	4½	3½	3	x	4½	4½	6	23½
7	Unitas 6	2½	6	2½	2½	4	3½	x	6	5	27
8	Staunton 4 D	2½	4	2½	3½	3½	3½	2	x	1	21½

	klasse 3C	1	2	3	4	5	6	7	mp.	bp.
1	Roden 2	x	4	5½	3½	5½	3½	2	12	27½
2	Lewenborg 3	2	x	3½	3½	5½	5	5½	10	25
3	Haren 5	½	2½	x	3½	3	4	4	7	17½
4	Eelde/P	2½	2½	2½	x	3	5	5	5	20½
5	Veendam 3	½	½	3	3	x	3	3½	5	13½
6	Assen 4	2½	1	2	1	3	x	4	3	13½
7	Staunton 5	½	½	2	1	2½	2	x	0	8½

Uit het NOSBO kampioenschap. De partij van der Lei - Hoeksema.

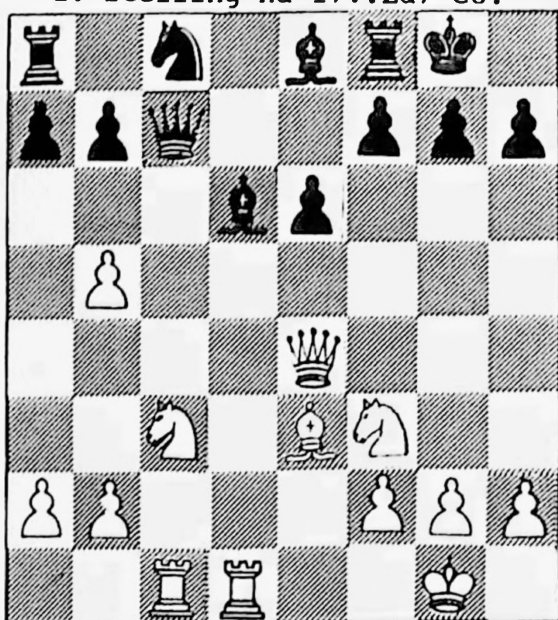
Op schaakgebied is de strijd tussen Stad en Ommelanden reeds lang gestreden. Jammer, maar van gelijkwaardigheid, zoals we die in de eerste helft van deze eeuw hebben gekend, is nu geen sprake meer. In het volgend seizoen spelen uitsluitend clubs uit de stad in de promotiecompetitie van de NOSBO al is dit wel mede dankzij de promotie van ESG naar de KNSB. Daarom is het bijzonder verheugend dat de "provincie" ten minste nog door één deelnemer op waardige wijze wordt vertegenwoordigd bij de NOSBO kampioenschappen in de persoon van van der Lei uit Stadskanaal. Hoewel hij in zijn strijd tegen de "stad" de prestaties van zijn grote voorganger J.H.Kruit, zo'n 75 jaar geleden, niet evenaart, overwon hij dit jaar in de eerste ronden zowel Erik Hoeksema als Joop Houtman. Vooral zijn zege in de eerste ronde oogstte veel lof en toen ik deze partij in N.B. (2e jaargang no.1) zag, wilde ik daar toch ook van genieten.

Nu moet het je tegen Erik Hoeksema wat meezitten en zo ging het ook. Een niet zo bekende opening werd door zwart niet goed behandeld en na 17 zetten had wit een prachtige aanvalsstelling. (diagram 1). Het vervolg was: 18. Pg5,g6; 19. Dh4,h5; 20. Pce4, De7; 21. Txc8,Txc8; 22. Pxd6,Td8; 23. Db4,Lxb5; 24. Pge4,Lc6; 25. f3, Ld5; 26. Lh6,f5; 27. Lg5, Dc7; 28. Lxd8,Txd8; 29. Pc3. (diagram 2)

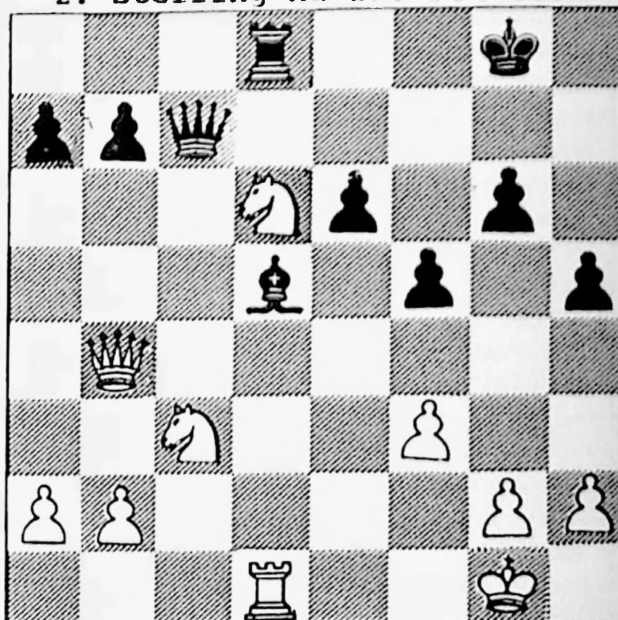
Erik Hoeksema speelde hier 29..De7-c7 en gaf na 2x nemen op d5 op. De partij werd zonder commentaar gepubliceerd maar volgens Erik Hoeksema was vanaf zet 11 iedere witte actie een schot in de roos.

De redacteur stelt echter een "Palm" beschikbaar voor diegene, die hem ervan overtuigt dat zwart hier niet gewoon het paard op d6 kan nemen en een stelling overhoudt met een pluspion zonder verliesgevaar. Overigens was het na 29. Pf6+, gevolgd door 30. Pxd5 wel uit geweest. Voor diegenen die laten zien dat 29. Pc3 een schot in de roos is ook een "Palm". Ik houd het er voorlopig maar op dat zowel de 29-ste zet van wit als van zwart onbegrijpelijke blunders zijn, ook in tijdnood, want dan sla je een stuk en je geeft schaak.

1. Stelling na 17..Ld7-e8.

2. Stelling na 29. Pe4-c3.

P.S. Voor het ter perse gaan toch nog even een andere bron geraadpleegd. En, jawel hoor, N.B. had een fout gemaakt in de notatie. De 28-ste zet van zwart is Dxd8. i.p.v. Txd8. Er vloeit dus geen bier en J.H.Kruit hoeft zich niet in zijn graf om te draaien.

Staunton van 1921-1939.

Na de eerste wereldoorlog kwam er een duidelijke opleving, waarvan ook Staunton profiteerde. Vele grootmeesters als Lasker, Reti, Tartakower en Maróczy kwamen naar het relatief rijke Nederland om simultaanséances te geven en aan toernooitjes mee te doen. Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan bestaant, speelde Maróczy op 29 november 1921 simultaan tegen 31 tegenstanders waarbij hij 25 won en 6 remise maakte. Hij begon om 8 uur en was daarmee om 1 uur klaar. Omstreeks die tijd verhuisde men van café "Centraal" aan de Grote Markt naar café "Suisse" in de Heerestraat, waar men lange tijd is gebleven. In maart 1922 werd het 50-jarig bestaan ook nog op feestelijke wijze gevierd, waarvan in het KNSB tijdschrift het volgende verslag verscheen.

GRONINGEN. — Het 50 jarig bestaan van de Schaakclub "Staunton" te Groningen werd Dinsdag avond 3 Maart j. l. in het clublocaal in het Café "Suisse" door de leden feestelijk herdacht. De voorzitter, de heer Miedendorp, opende de vergadering met een feestrede. In welgekozen woorden gaf hij een overzicht van de lotgevallen van "Staunton" gedurende haar bestaan. Verschillende leden en oudleden werden door spreker herdacht. Namen van vroegere leden als : Becker, de Winter, Mansholt en anderen zullen steeds voor de vereeniging als onvergetelijke blijven bestaan. De nestor der club, de 84 jarige heer H. Scheltens, sedert 1885 lid en nog steeds een der trouwste bezoekers en medestrijders, werd tot eerelid benoemd. De secretaris de heer U. P. Okken, wiens verdiensten zeer op prijs werden gesteld, ontving van de leden, als blijk van waardeering, een prachtig rookstel met de noodige sigaren.

Beide heeren bedankten voor de bewezen attenties. Verder werden twee gongwedstrijden gehouden, met tijdsbepaling van 15 en 10 seconden.

Hiervoor waren door den heer J. P. Runsink, 25 jaar eerelid, 4 hoofdprijzen beschikbaar gesteld. Deze werden respectievelijk gewonnen door de heeren J. Emmelot, A. Jager, S. de Grebber en L. P. Renken. Ook de overige leden ontvingen ieder een prijsje. Daarna kwam de beurt aan het laatste punt van het programma : conversatie. Lang bleef men gezellig bijeen, menig hartelijk woord werd gesproken, waarna eindelijk de voorzitter met een groeie en bloeie "Staunton" tot in lengte van dagen, dezen welgeslaagden feestavond sloot.

De jaren daarna legde men een grote activiteit aan de dag met als resultaat dat het aantal leden in 1925 ongeveer 50 bedroeg en dat betekende een verdubbeling in vijf jaar. Pinksteren 1924 werd een toernooi georganiseerd met 44 deelnemers. De hoofdvierkamp werd gewonnen door J.H.Kruit met 2½ punt, gevolgd door Heemskerk met 2, Borgman met 1 en Miedendorp met ½ punt. In het najaar gaf de enige Nederlandse beroepsspeler Davidson een simultaanséance. Daaraan nam o.a. de toen 18-jarige student in de scheikunde Christiaan Scholtens deel, die zich na afloop opgaf als lid. Een jaar later werd hij benoemd tot secretaris.

Behalve een sterke groei maakte Staunton in de jaren '20 ook een sterke verjonging door. Meerdere studenten, die ook lid waren van "Ludendo Studemus", traden toe tot Staunton, o.a. Bartstra en de Graaf, die na de oorlog lange tijd voorzitter waren van resp. de NOSBO en Staunton.

Onderstaande publicatie uit het KNSB tijdschrift begint met twee jaartallen, die betrekking hebben op de periode van het lidmaatschap van de persoon. Het in dat verhaal genoemde verslag van "50 jaar Staunton" zal waarschijnlijk in 1936 als gevolg van de brand in "Suisse", waarbij de directeur, de heer Homan, om het leven kwam, verloren zijn gegaan.

U. P. OKKEN 1887-1924.

GRONINGEN. — Wij hebben reeds melding gemaakt van het aftreden van den heer U. P. Okken als secretaris van het schaakgezelschap Staunton te Groningen en ook hebben wij al medegedeeld, dat de heer Okken, wegens zijn groote verdiensten jegens Staunton, tot eerelid werd benoemd.

Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat de heer Okken in het bestuur van Staunton gemist zal worden, want feitelijk was hij het, die, ondanks zijn gevorderden leeftijd, met jeugdige voortvarendheid en zijn buitengewone en benijdenswaardige ambitie voor het schaakspel den scepter zwaaide en op de schaakavonden en bij de wedstrijden als regelaar en adviseur optrad. De liefde tot het schaken zit den heer Okken in het bloed. Zijn oom, een in het Noorden ¶ des lands hoogst merkwaardige persoonlijkheid, die volkomen denzelfden naam droeg, was vroeger in woord en daad een der geduchte kampioenen van den Noordelijken schaakbond. Ook onze heer Okken heeft, even als zijn vermaarde voorganger, verschillende eeretekenen verworven, die aantoonen, dat hij op het geblokte veld een niet te minachten tegenstander is.

Bij zijn aftreden als secretaris heeft onze heer Okken een verslag samengesteld, waarin hij op subjectieve wijze het een en ander mededeelt uit de geschiedenis van Staunton, een verslag, dat ongetwijfeld verdient in het archief van Staunton te worden bewaard, en dat menige aanwijzing zal kunnen geven om uit de geschiedenis van ons Schaakgezelschap, dat reeds mag bogen op een leeftijd van haast 53 jaren, te putten.

Menige oude herinnering wordt in het overzicht naar voren gebracht. Het blijkt, dat Staunton achtereenvolgens zijn oefenavonden hield in de Harmonie, De Kroon, Centraal en Suisse. Vroeger kwamen de leden eenmaal per week bijeen, en nu de laatste jaren twee malen per week. Het ledental neemt gestadig toe. Het is thans het dubbele van dat van drie jaren geleden, waaruit blijkt, dat vooral de laatste jaren op propagandistische wijze in de vereeniging is gewerkt,

Behalve de heer Okken zijn eereleden der vereeniging de heeren Loman, Runsink en Scheltens.

De simultaanspelers hebben er veel toe meegewerkt om het ledental van Staunton te doen toenemen. Van hen, die als simultaanspelers van Staunton optraden, worden door den heer Okken in zijn overzicht genoemd de heeren Loman, Mieses, dr. Lasker, Maroczy, Euwe en Mr. Rueb.

De gezondheid van den heer Okken heeft eenigen tijd te wenschen overgelaten. Dit was mede een der redenen, welke hem noopten tot aftreden. Gelukkig is hij nu weer fit and well als vroeger en toont hij zich op onze oefenavonden weer het strijdbare en behulpzame medelid van vroeger en de voorlichter der beginnelingen en jongeren, vaderlijk, zonder aanmatiging.

Okken is een figuur op ons Groningsch schaakbord, dat, naar wij hopen, nog geruimen tijd in het spel mag blijven.

Hij heeft binnenkort, na zijn aanstaande pensioneerding den tijd zich te wijden aan het spel, dat hij steeds met zooveel voorliefde heeft beoefend.

Moge het hem gegeven worden dit nog jaren te doen.

Aan de Groningsche schakers heeft hij het wel verdiend.

Groningen, 19 April 1924.

De 2de secretaris van Staunton.

V. J. URI.

¶ Bedoeld wordt hier Ds U.P.Okken te Solwerd, in 1887 voorzitter van de provinciale bond en ook de vader van de bekende Groningse schrijfster mevrouw De Haas-Okken.

Na zijn aftreden stelde de heer U.P.Okken een ijzeren schaakspel beschikbaar als wisselprijs voor het clubkampioenschap. Er werd daarbij bepaald dat diegene die in totaal vijf keer of drie keer achter elkaar clubkampioen werd, dit schaakspel definitief in zijn bezit zou krijgen. Deze wisselprijs heeft het verbazend lang uitgehouden want pas in 1949 was het zover. H.Bunt werd toen voor de derde keer in successie clubkampioen en hij heeft dit bijzondere spel tot op de dag van vandaag in zijn bezit. En met ons hoopt hij dat deze bijzondere wisselprijs in de volgende eeuw nog eens een nieuw afwisselend leven mag gaan genieten.

Meerdere spelers hadden de prijs bijna te pakken, zoals wel blijkt uit een overzicht van de clubkampioenen in die periode.

1925-1926	P.H.Dijksterhuis	1937-1938	J.A.Wolthuis
1926-1927	P.H.Dijksterhuis	1938-1939	J.M.A.Wind
1927-1928	W.Miedendorp	1939-1940	A.H.Roose
1928-1929	W.Miedendorp	1940-1941	C.Scholtens
1929-1930	J.A.Wolthuis	1941-1942	C.Scholtens
1930-1931	C.Scholtens	1942-1943	W.J.Plinsinga
1931-1932	geen kampioen	1943-1944	niet gespeeld
1932-1933	geen kampioen	1944-1945	niet gespeeld
1933-1934	J.A.Wolthuis	1945-1946	W.J.Plinsinga
1934-1935	J.A.Wolthuis	1946-1947	H.Bunt
1935-1936	J.C.Lindenbergh	1947-1948	H.Bunt
1936-1937	C.Scholtens	1948-1949	H.Bunt

Ook landelijk kwam het georganiseerde schaakleven tot bloei. In veel plaatsen werden schaakclubs opgericht. In de stad Groningen werd de Chr. S.V. Groningen opgericht, een voorloper van Unitas. Voordat in 1928 de NOSBO werd opgericht, bestond er een Noorder district van de KNSB, maar dat stelde in feite weinig voor. Men organiseerde persoonlijke kampioenschappen; in 1925 werd J.H.Kruit districts kampioen. In die tijd werd ook een begin gemaakt met de organisatie van het stads-kampioenschap, dat stand zou houden tot in het begin van de jaren '60, maar in de jaren '30 was geïncorporeerd in het NOSBO kampioenschap.

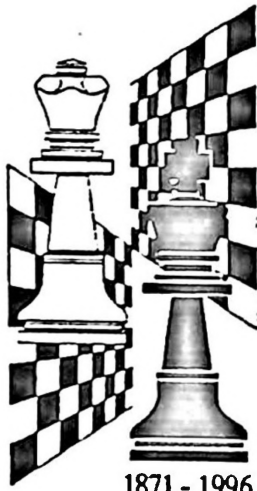
Staunton behoorde uiteraard tot de oprichters van de NOSBO in 1928. De andere verenigingen waren Ludendo, Groningen, Thesinge, Ommelanden-Noord, Ommelanden-Zuid en Assen. Dank zij Assen werd het geen Groningse Schaakbond. Opvallende afwezige was van der Linde, opgericht in 1874 en de initiatiefnemer van de 50 jaar eerder opgerichte provinciale bond. Het sterkste tiental in die tijd was dat van Ludendo, maar vrij spoedig nam Staunton de leidende positie over en dat was vooral dank zij de overgang van enkele - afgestudeerde - topspelers van Ludendo.

Uiteraard werd de toetreding van de NOSBO tot de KNSB (de K is in feite pas van 1935) door deze van harte begroet maar men betreurde het wel dat de Friezen zich er niet bij aansloten. Merkwaardig genoeg duurde het tot de Euwe-Aljechin tijd, voordat de wel reeds bestaande Friese schaakbond zich aansloot bij de KNSB.

Staunton werd in het seizoen 1929-1930 de eerste NOSBO kampioen. Dat was geen walk-over want slechts op bordpunten bleven ze Ommelanden-Zuid voor. Vanaf 1932 was er een officiële landelijke KNSB competitie maar dat niveau was voor Staunton nog te hoog. Pas in 1938, toen de KNSB competitie met een 1e klasse werd uitgebreid, verwierf Staunton zich een plaats door de promotiewedstrijden tegen Hilversum te winnen.

De geschiedenis van Staunton in de jaren 1939-1946, inclusief het befaamde toernooi in 1946, is beschreven in de speciale uitgave van het clubblad: 50 jaar geleden, de Schaakwereld in de jaren 1940-1945.

Staunton

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

1871 - 1996

125 jaar

Staunton
Wereldschaaktoernooi
1946
50 jaar

JUBILEUM

vrijdag 30 augustus

zaterdag 31 augustus

zondag 1 september

1996

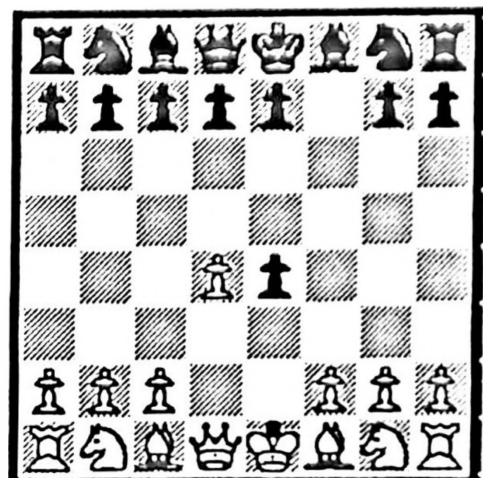
T
O
E
R
N
O
O
I

THEMA: STAUNTONGAMBIET

Verplichte beginzetten

1.d4 f5

2.e4 fxe4

KROONGROEP: Christoffel, Denker, Guimard, Najdorf
Smyslov, Szabó, Yanofski

INVITATIEGROEP: 4 sterke Internationale Meesters

Algemene informatie over het toernooi bij:
P.Mulder 050-5265258
J.Hummel 050-5268248

PROGRAMMA

vrijdag 30 aug Zaal open: 17.30
Registratie: tot 18.00
Opening: 18.15
1e ronde: 18.30 - 23.30

zaterdag 31 aug Zaal open: 12.00
2e ronde: 12.30 - 17.30

zondag 1 sept Zaal open: 12.00
3e ronde: 12.30 - 17.30
Prijsuitreiking: 18.00

0-0-0

Speelzaal: Harmoniegebouw
Oude Kijk in 't Jatstraat 26
Groningen

Speeltempo: 40/120 + 30 min

Indeling: Vierkampen naar speelsterkte

Inschrijfgeld: fl.25,- incl. toernooiboek

Aanmeldingen: tot woensdag 28 augustus bij
R.Spaans 050-5267772
K.Sanders 050-3189136

NR	Naam	NR	G	Sal	+	-	=	ges	p	n	afg	NOSBO	I.C.	#	Elo	party
1	J-Hummel	7		183	16	3	6	25	19.0			1765	1932	23	1957	TPR
2	Ebels	2		155	8	3	9	20	12.5			1935	1855	20	1826	
3	Zeevaarder	8		149	13	8	4	25	15.0			1725	1792	24	1791	
4	Seijen	6		147	8	3	5	16	10.5			1830	1845	15	1850	
5	Dijkhuis	4		145	8	3	7	18	11.5			1860	1819	17	1799	
6	Mulder	3		143	9	7	5	21	11.5			1915	1763	20	1714	
7	Verhoef	1		141	5	1	3	9	6.5			1995	1985	9	1677	
8	Kruisinga	13		141	9	6	4	19	11.0			1625	1660	17	1827	
9	Hovius	67		135	5	2	10	17	10.0			1575	1742	17	1827	
10	Zwerver	12		134	9	6	2	17	10.0			1720	1641	13	1550	
11	van Pelt	9		133	5	3	7	15	8.5			1750	1754	14	1754	
12	David's	26		131	7	4	5	16	9.5			1715	1664	13	1616	
13	Luhman	22		129	7	4	2	13	8.0			1580	1649	12	1717	
14	Serier	62		128	9	8	5	22	11.5			1500	1605	20	1629	
15	Hooijveld	23		128	6	2	0	8	6.0			1580	1580	6	1580	
16	van Steenis	43		127	5	1	4	10	7.0			1965	1950	10	1918	
17	Spaans	11		126	8	8	1	17	8.5			1735	1685	17	1661	
18	Aerts	30		126	5	3	4	12	7.0			1615	1626	11	1647	
19	ter Steeg	18		125	7	7	4	18	9.0			1715	1711	17	1711	
20	Lutler	29		125	9	8	4	21	11.0			1715		18	1466	
21	Bloem	66		123	7	6	4	17	9.0				1533	16	1533	
22	ten Brinke	68		122	3	1	2	6	4.0				1648	6	1648	
23	Mooij	20		122	7	7	1	15	7.5			1765	1671	14	1598	
24	Lode	31		122	10	12	1	23	10.5			1495	1526	18	1534	
25	Frowijn	19		120	4	3	1	8	4.5			1610	1608	7	1600	
26	Khomskii	59		120	13	16	3	32	14.5			1245	1341	26	1340	
27	Romijn	57		119	4	1	1	6	4.5			1785	1777	5	1731	
28	D-Hummel	34		118	5	5	1	11	5.5			1585	1572	9	1550	
29	Schlunke	21		117	8	11	5	24	10.5			1440	1437	22	1437	
30	Timmer	16		116	4	4	3	11	5.5			1610	1584	10	1547	
31	Laan	44		116	4	2	2	8	5.0			1170	1218	5	1407	
32	B-Meijer	49		115	4	3	1	8	4.5			1325	1354	8	1414	
33	E-Meijer	32		115	7	9	2	18	8.0			1365	1387	14	1399	
34	Velتمان	10		114	3	5	6	14	6.0			1650	1570	12	1489	
35	Hensbroek	36		114	7	9	1	17	7.5			1520	1488	14	1460	
36	Pieper	27		113	3	1	1	5	3.5			1570	1595	5	1697	
37	Luschen	38		113	5	6	1	12	5.5			1420	1432	9	1451	
38	Leenes	28		113	7	8	0	15	7.0			1420	1421	8	1430	
39	Vogelsang	33		113	3	1	1	5	3.5			1490	1490	4	1434	
40	Jacobs	42		112	5	7	1	13	5.5			1510	1473	12	1434	
41	Mosset	52		112	5	7	3	15	6.5			1250	1283	10	1364	
42	Nerbonne	60		110	11	16	3	30	12.5			1190	1327	23	1365	
43	Sanders	17		108	2	4	1	7	2.5			1695	1636	7	1489	
44	P-v/d-Veen	39		108	2	3	2	7	3.0			1460	1399	6	1200	
45	Oord	58		105	2	2	1	5	2.5				1493	5		
46	van Bruggen	69		104	1	4	1	6	1.5					3		
47	Wai-Wing	64		102	6	10	2	18	7.0				1272	15		
48	Meijer-Eitens	46		102	4	7	0	11	4.0			1290	1240	10	1159	
49	Boeve	70		98	3	8	0	11	3.0				1047	7		
50	Wijkstra	47		92	8	17	1	26	8.5			1225	1234	20	1247	
51	van Heuvelen	73		89	0	8	0	8	0.0				496	7		
52	Schipper	63		87	3	10	0	13	3.0			1065	1042	11	1033	
53	Kok	61		84	1	7	0	8	1.0				647	6		
54	Hendriks	54		81	4	14	1	19	4.5			1145	1046	13	905	

Minder dan 5 partijen gespeeld en derhalve niet geklasseerd:

Naam	NR	G	Sal	+	-	=	ges	ptn	afg	NOSBO Elo	I.C. Elo	TPR	# Elo party
Koole	5		118	3	1	0	4	3.0		1845	1831		4
te Paske	72		118	1	0	0	1	1.0					1
Sangari	71		117	2	1	0	3	2.0					2
Voogt	25		111	1	0	1	2	1.5		1685	1681		2
Muntjewerf	75		111	0	1	0	1	0.0					1
Dukek	56		110	2	0	0	2	2.0					2
Mahsoud	74		110	0	1	0	1	0.0					1
Ploeger	40		105	0	0	0	0	0.0		1390			
Berman	65		102	1	1	0	2	1.0		1420	1434		2
A-Smit	48		97	0	1	0	1	0.0		1505	1495		1
Pastor	55		92	0	3	1	4	0.5		1045	1045		3

VERHOEF WEIGERT ALBERSSCHAAL AF TE STAAN

Omdat Theo Ebels in de halve finale Henk Seijen versloeg en Maarten Verhoef in de andere halve finale Piet Mulder uitschakelde, kregen we een replay van de finale van vorig jaar. Zoals Erwin van Pelt zichzelf kernachtig karakteriseerde als de Seedorf van het 2e team (of is Seedorf de van Pelt van Oranje?), zo lijkt Theo Ebels zich te willen tooien met een bijnaam als de Poulidor van Staunton (of desgewenst de Zoetemelk of de van der Poel van Staunton). Vorig jaar werd Ebels tweede in de Interne Competitie en de Albersschaal, dit jaar idem dito.

Nadat Verhoef de 1e partij had gewonnen, verliep de 2e partij als volgt:

Finale Albersschaal, 2e partij
Verhoef - Ebels

1.e4 e5 2.Lc4 Pf6 3.d4 exd4 4.Pf3 Pxe4 5.Dxd4 Pd6 6.0-0 Df6 7.Te1+ Le7
 8.Dxf6 gxf6 9.Ld3 Pc6 10.Pc3 Pb4 11.Lh6 Pxd3 12.Txe7+ Kxe7 13.Pd5+ Ke6
 14.Pxc7+ Kf5 15.cxd3 Tb8 16.Ph4+ Kg4 17.g3 b5 18.Lf4 Tb6 19.Pd5 Tc6
 20.Kg2 (Pxf6) Pe8 21.Te1 Lb7 22.f3+ Kh5 23.Kh3 f5 24.g4+ fxg4 25.fxg4++

G5-G6 BEKERTOERNOOI

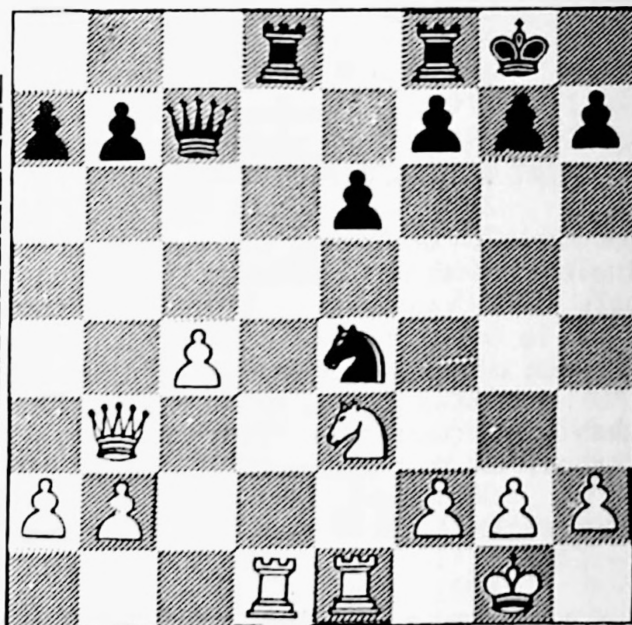
Dit jaar wordt het G5-G6 Bekertoernooi geplaagd door afmeldingen van deelnemers. Piet Mulder hoefde in de voorronde niet te spelen, maar moest het in de achtste finale afleggen tegen van Gelder. Ook Theo Ebels kwam niet verder dan de achtste finale: de boze krachten hadden zich verenigd in Harenaar van der Leest. Maarten Verhoef bereikte via een overwinning op Bart Romijn en absentie van Geurink de halve finale. Op onze laatste clubavond waren wij getuige hoe Maarten zijn gerenommeerde tegenstander van Wessel op de pijnbank legde. Spijtig genoeg eindigden de reguliere partijen beide toch in remise. In het beslissingsvluggertje verloor Maarten, zodat hij zich met een 3e of 4e plaats tevreden moet stellen. In de beslissingspartij miste hij overigens nog een uitstekende kans op remise (of is dat een *mogelijkheid* op remise vraag ik aan Joop Hummel, prediker van het vangalisme?). Wij hebben Maarten nog lang moeten troosten.

De ratings van de NOSBO top 50. Een vrouw voert de lijst aan!

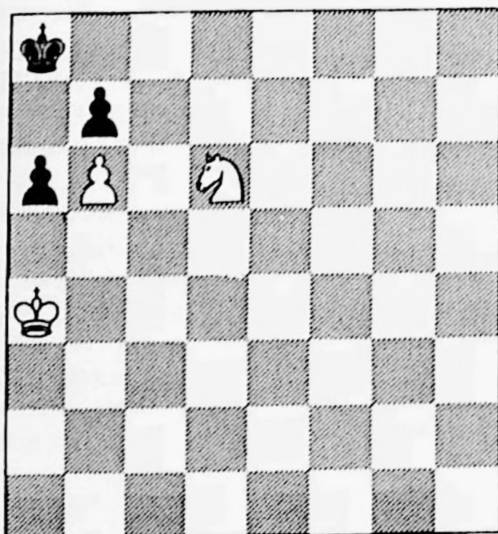
Niet in de NOSBO-mededelingen maar in de Harener Toorn troffen we de KNSB-ratings aan per 1 april 1996. Enigszins vreemd ontbraken Hoeksema en Wagenmakers. Zij spelen in de competitie voor Philidor maar zij zullen toch ook -volledig- lid moeten zijn van een NOSBO club, gezien hun deelname aan het NOSBO kampioenschap. Hoe het ook zij, een primeur is wel dat Thea Lancheva met 2319 punten de lijst aanvoert en dat met liefst 50 punten voorsprong op de nummer twee!

Zomerprijsvraag.

Evenals het vorig jaar is hier een opgave, die een speciaal doel heeft, waarop we in het volgende nummer ingaan. Het gaat om een stelling uit de interne competitie van Staunton, één van vooroorlogse kwaliteit. De opgave luidt: Is 21..Td2 een zet die van een ! of een ? moet worden voorzien of van niets. Aan de leden wordt verzocht om op de eerste clubavond, ma 19 augustus hun reactie te geven. Voor de beste analyse, die in het clubblad zal worden gepubliceerd zal een dubbele Mars beschikbaar worden gesteld.

EINDSPEL

wit begint en wint

Oplossing

1. Pe4 Kb8 2. Pc5 Ka8 3. Kb4 (wit maakt een zogeheten driehoekje om pat te vermijden. Na meteen 3. Ka5 krijg je ...Kb8 4. Pxa6+ bxa6 5. Kxa6 Ka8 6. b7+ Kb8 7. Kb6 pat). 3... Kb8 4. Ka5 Kc8 (na 4... Ka8 wint wit snel met 5. Pxa6 bxa6 enz.) 5. Pxa6 Kd7. Wit heeft de a-pion veroverd, nu de b-pion - alleen gaat dat niet want de zwarte K blijft die dekken; en je kunt nou eenmaal niet een keer schaak geven met de K op c8 en dan Pc7 mat geven. Wat wit daarom doet is zwart in zedwang brengen en dan het P offeren: 6. Kb5 Kd8 (6... Kd6? 7. Pc5) 7. Pc5 Kc8 8. Kc4 Kb8 9. Kd5 Kc8 10. Kd6 Kb8 11. Kd7 Ka8 12. Pa6! bxa6 13. Kc7 en wit wint. MZ.

SISSA deelt rapportcijfers uit aan de clubbladen.

In het clubblad 0-0-0 van SISSA heeft men de clubbladen eens tegen het licht gehouden, een beschouwing aan gewijd en de volgende rapportcijfers uitgedeeld. Nu behoeven we ons uiteraard niets aan te trekken van deze Walrus-jongelui, aangevuld met enkele jongere ouderen als Ynte V. en Jannes v.d.W. en oudere ouderen als Bob R. en Arie S, maar toch.....

rapportcijfers:

Clubblad	enthousiasme lay-out		kwaliteit/lezenswaardigheid
Groningen	6	7	6
Haren	7½	6	5½
Unitas	5	6	4½
Lewenborg	7	5½	5
Staunton	7	4	7

Terecht heeft men de cijfers niet opgeteld, integendeel, door de laatste kolom vet te drukken benadrukt men dat het primair om de inhoud gaat. Maar dat lage cijfer voor de lay-out vraagt om enig weerwoord, alsmede een verklaring in de richting van onze lezers.

Hoe aardig die beschouwing van SISSA ook is, twee factoren worden ten onrechte buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling van de lay-out, namelijk tijd en geld, of in dit geval de actualiteit en de kosten per jaar per lid. Bij het verschijnen is de stand van de interne competitie een week oud en dat kan omdat de pagina's zoals ik die twee dagen na de clubavond ontvang van onze int. wedstrijd-leider zonder verdere bewerking wordt afgedrukt. Hetzelfde geldt ook regelmatig voor bijdragen van andere clubleden.

De lay-out is verder afhankelijk van de hardware en software die de redacteur tot zijn beschikking heeft en op dat punt is er wellicht enige verbetering mogelijk want wat dit aspect betreft moeten we het onmiskenbaar afleggen tegen EN PASSANT.

Een aspect dat in het oog springt, vooral voor ons, ouderen, is de vanzelfsprekendheid waarmee de jeugd van tegenwoordig de zegeningen van het computertijdperk accepteren. Ze beseffen niet dat ze met een luxe-discussie bezig zijn als ze praten over lay-out van een clubblad. De tijd dat schrijfmachines slechts op kantoren tot de inventaris behoorden en dat slechts weinigen waaronder ondergetekende, beschikten over een heel simpel tikmachientje, verkregen op bonnen van Albert Heyn, ligt nog niet zover achter ons. Daarna kwam dat vieze gedoe met carbonpapier en het draaien aan een stencilmachine vormde het slotstuk om een voorloper te maken van wat nu een clubblad wordt genoemd.

Wat SISSA zelf betreft, van ons krijgen ze een lager cijfer voor lay-out dan ze zichzelf zouden toekennen. Het boekje in A5-formaat gemaakt door RCG - of vergelijkbaar - zoals Groningen, Unitas en Lewenborg dat ook kennen, ziet er vriendelijker en verzorgder uit dan het pakket dubbelbedrukt A4-papier van Haren en SISSA, dat aan elkaar wordt geniet bij de Partij van de Arbeid. De eerste kennismaking met zo'n clubblad gaat geheid gepaard met bloedende vingers.

Verder verbaas ik me nogal over de lage kwaliteitswaardering van het clubblad van Lewenborg. Vooral de schaaktechnische bijdragen steken gunstig af bij die van b.v. Haren.

Redacteur

L'histoire se repète. Déja vu. Das alte wird immer wieder neu.

Van Unitas-zijde werd een schrijven ontvangen waarin enige denkbeelden ontwikkeld worden die moeten leiden tot het vormen van een toptiental uit de drie grote verenigingen.

Notulen ledenvergadering Staunton 1973

SISSA en Unitas weten niet wat een omni-vereniging is.

Van dat malle gedoe over de vorming van gemeenschappelijke externe teams komt natuurlijk niets terecht. Het was de bedoeling om een omni-vereniging te vormen met SISSA en Unitas als lid. Kennelijk weten ze niet wat een omni-vereniging is. Ik heb het geleerd toen ik in de jaren '70 af en toe de vergaderingen bezocht van de provinciale sportraden van Groningen en Drenthe. Vooral bestuurders hielden er pleidooien voor dergelijke constructies, begrijpelijk, want het houdt de zaak eenvoudig en overzichtelijk. Het paradepaardje was "Actief" uit Paterswolde, waar je als lid kon voetballen, volleyballen en nog veel meer. Vandaar dat woord "omni" en dat is heel wat anders dan het vormen van een soort schaakholding.

NOSBO mededelingen. Het wil nog maar niet zomeren.

Eddie Janssen. Waar blijft hij, waarom houdt hij zich schuil?

Met bovenstaande legendarische woorden richtte Tartakower zich in 1937 via "De Telegraaf" tot Euwe toen deze er in de revanche match tegen Aljechin weinig van bakte. Terecht krijgt Eddie van de 0-0-0 redactie een compliment voor zijn bijdragen in EN PASSANT. Over de rest laat SISSA zich wel erg laatdunkend uit maar ook wij ontkomen niet aan de indruk dat van al die 200 leden van de S.C. Groningen weinigen niet gaan kreunen en steunen wanneer hun wordt gevraagd om eens een wedstrijdverslag te schrijven. De afwezigheid van een verslag van de topper LSG-Groningen was het EN PASSANT dieptepunt.

Nu wachtte hem bij de NOSBO een dankbare taak. Zo treurig als het was is het zelden geweest. Met Tammo Platje had je de ideale man, een journalist in hart en nieren. Helaas liep hij met zijn NOSBO krant wat te ver voor de muziek uit en bovendien beseftte hij niet dat zo'n blad niet de plaats is om structureel kritiek te leveren op het NOSBO bestuur. Toen ik via onze voorzitter hoorde dat ons clubblad voortaan naar Valstar diende te worden gestuurd i.p.v. naar de redacteur wist ik het al wel. Dan ben je niet de juiste man op de juiste plaats. Uit die clubbladen krijg je een indruk van wat er leeft in de verenigingen, iets dat Eddie Janssen in ieder geval wel beseft. Onder zijn leiding zijn nu een aantal NOSBO mededelingen verschenen maar het resultaat kan niet anders dan teleurstellend worden genoemd. Jammer dat de 0-0-0 redactie de NOSBO mededelingen niet mede in hun beoordeling hebben betrokken. Ik vrees dat de enige voldoende naar de lay-out zou zijn gegaan.

Nu gelden voor de NOSBO mededelingen natuurlijk andere criteria dan voor clubbladen, maar evengoed geldt dat je van de ruimte die

beschikbaar is naast het obligate nieuws iets aardigs kunt maken of niet. In ieder geval horen schaakpartijen er niet in thuis, een uitzondering daargelaten voor een bijzondere partij uit het NOSBO kampioenschap, evenals ellenlange verhalen over jeugdwedstrijden.

Al heb ik geen ervaring als NOSBO redacteur, ik ben er wel 10 jaar lang intensief bij betrokken geweest en in de jaren '70 had ik het voorrecht om met twee voortreffelijke redacteurs te mogen samenwerken, eerst met T.Olthof van ESG (nog steeds actief) en daarna met wijlen Ds. van Rooyen uit Veendam die ook het jubileumboek heeft geschreven t.g.v. het 50-jarig bestaan. Daarom meen ik in een positie te zijn om enkele ongevraagde adviezen te mogen geven.

1. Begin met het doorbladeren van de NOSBO mededelingen van de afgelopen 25 jaar, inclusief de NOSBO-krant van Platje. Dat levert ongetwijfeld ideeën op.

2. Haal zaken uit clubbladen aan. SISSA moge dan de kwaliteit niet geweldig vinden, er staan toch wel dingen in die ook van interesse zijn voor een wat uitgebreider publiek. Ik denk b.v. aan de wijze waarop in het clubblad van SISSA de verschuiving van het schaken van platteland naar stad een jaar geleden in kaart werd gebracht.

3. Anticipeer op toekomstige ontwikkelingen en laat de lezers meedenken en nodig ze uit hun opinie te geven. Al twee jaren hoor ik (vooral via Bart Romijn) verhalen over toekomstige districten en uitbreiding van de KNSB competitie. Zoiets leent zich toch uitstekend voor een opinie-pagina. Uitbreiding van de KNSB competitie is bij uitstek een onderwerp waarover niet formeel even losjes in de officiële vergaderingen bij meerderheid dient te worden beslist. Het is van groot belang dat in geval van dergelijke ingrijpende besluiten de meerderheid kennis neemt van de argumenten van de minderheid en zich mede daardoor laat leiden. Dan krijg je pas een goed verantwoorde democratische besluitvorming. Zoiets is precies in lijn met hetgeen uit dat onderzoek van de KNSB is gebleken. Er is niets fout met de structuur - met die flauwe kul had ik ruim 20 jaar geleden te maken - maar de communicatie met de leden laat te wensen over. Daarvoor hebben we toch Schakend Nederland en de NM!

4. Denk je in dat iemand in 2100 de geschiedenis wil schrijven over de NOSBO 100 jaar geleden en dat hij dat moet kunnen doen aan de hand van de NOSBO mededelingen. Dat was ongeveer de filosofie die wij als NOSBO bestuur in de jaren '70 hadden. Het betekent dat de NOSBO mededelingen het archief van de NOSBO vormen en dat je de de rest na enige jaren kunt weggooien. In dat concept paste een jaarlijks overzicht van alle clubs met de bijbehorende ledentallen uitgesplitst naar senior- en jeugdleden. Daarin paste ook het bundelen en inbinden van 2x vijf jaargangen uit die tijd. Hetzelfde uitgangspunt is m.i. ook van toepassing op de KNSB en Schakend Nederland en op een club en het clubblad. Het moge een privé opvatting zijn van een amateur-historicus, de praktijk bewijst het. Wil je iets te weten komen over het georganiseerde schaakleven in ons land en in onze regio, zo'n 100-125 jaar geleden, dan ben je aangewezen op de schaakkalenders van het Noordelijk Schaakbond van 1878-1888 en op de KNSB tijdschriften vanaf de oprichting in 1873.

5. Tot slot een half woord voor een goed verstaander. Deze zomer wordt één van onze (ere)leden, de heer C.Scholtens 90 jaar. Als secretaris van Staunton was hij in 1928 aanwezig bij de oprichting van de NOSBO.

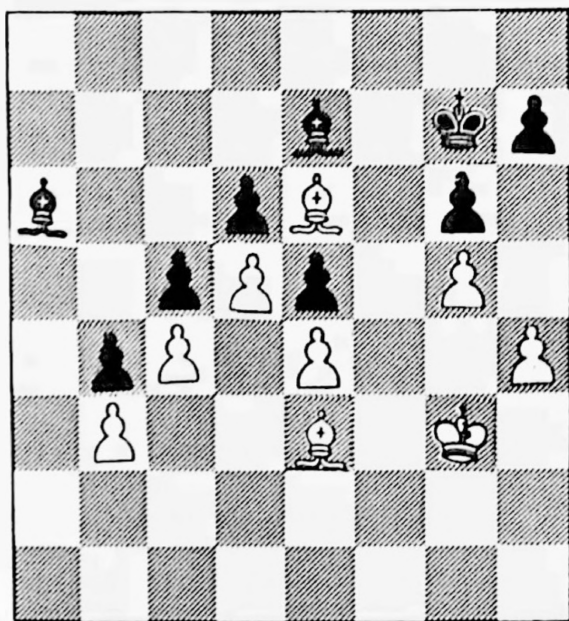
Redacteur

Uit de externe competitie. Over goede en slechte lopers.

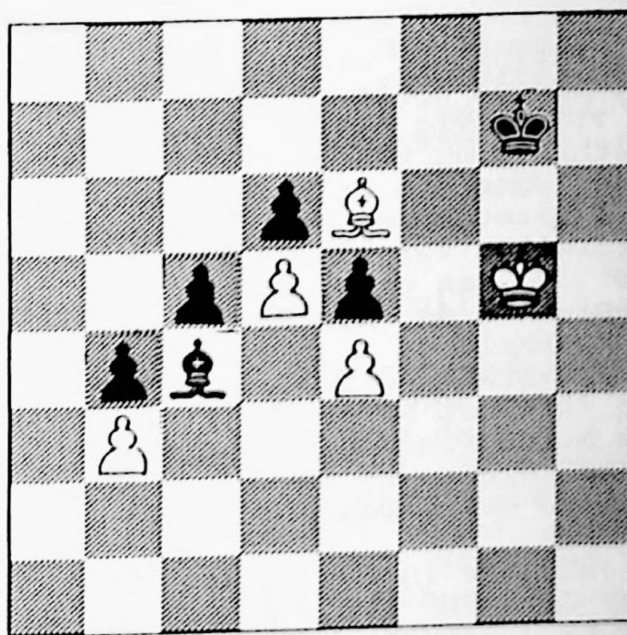
Lopers kunnen op een verschillende manier goed en slecht zijn. Aan de hand van wat er gebeurde in stelling 1 uit de NOSBO wedstrijd van Staunton 1 tegen Groningen 5 kan dit worden geïllustreerd. De zwarte loper op a6 is officieel een goede loper omdat de pionnen van wit op dezelfde kleur staan. In feite lijkt het een enigszins veredeld exemplaar van de loper op h1 van Klaas Sanders uit het vorige clubblad omdat je er niet mee kunt spelen. Toch valt wel in te zien dat de stelling remise is, maar ik achtte mijn verlieskansen nihil en wilde toch even de 40 zetten volmaken. Tijdnood was er niet, we hadden allebei nog tien minuten. Daarom 40. h5,gxh5. Indien zwart pas op de plaats had gemaakt en 40..Lb7 had gespeeld had ik het welletjes gevonden en zou remise een feit zijn geweest. 41. Kh4,h6! 42. Kxh5,Lxg5; 43. Lxg5,hxg5; 43. Kxg5?? Niets in de gaten hebbend loop ik in de val. Na 43. Lg4 of Ld7 is het nog potremise. Maar nu niet meer; er volgde 43.. Lxc4! 0-1. (diagram 2)

Dijkhuis - Zwanepol (Groningen 5)

1.

2. slotstelling na 43..Lxc4!

De ratings van de NOSBO top 50. Een vrouw voert de lijst aan!

Niet in de NOSBO-mededelingen maar in de Harener Toorn troffen we de KNSB-ratings aan per 1 april 1996. Enigszins vreemd ontbraken Hoeksema en Wagenmakers. Zij spelen in de competitie voor Philidor maar zij zullen toch ook -volledig- lid moeten zijn van een NOSBO club, gezien hun deelname aan het NOSBO kampioenschap. Hoe het ook zij, een primeur is wel dat Thea Lancheva met 2319 punten de lijst aanvoert en dat met liefst 50 punten voorsprong op de nummer twee!

Reglementenkennis. Unitas 2 en Unitas 4 aan degradatie ontsnapt!?.

Is een wedstrijdleader verplicht in te grijpen als hij op een bord iets onreglementairs ziet gebeuren!?

In "Unitas nieuws" van April wordt een incident beschreven uit de wedstrijd Unitas 2 - Lasker. De wedstrijdleader was een lid van Unitas. De Lasker speler zette zijn tegenstander schaak, waarop de Unitas speler een zet uitvoerde met zijn dame waarmee het schaak niet werd opgeheven. De Lasker speler sloeg toen met zijn dame de koning. Eén en ander zal zich uiteraard in de tijdnoedfase hebben afgespeeld. De wedstrijdleader greep op dat moment in en gelastte de Lasker speler de zet terug te nemen. De Unitas speler hief toen het schaak op door een zet met zijn koning te doen terwijl hij het schaak ook had kunnen opheffen door tussenplaatsing van zijn dame. De wedstrijdleader vond het op dat moment niet op zijn weg liggen om in te grijpen en de Unitas speler te wijzen op de regel : aanraken is zetten.

De Lasker speler wees zijn tegenstander niet op de regel: aanraken is zetten, verloor de partij, die hij anders gewonnen zou hebben. De Lasker speler, die ook teamleader was, beging na afloop nog een onbegrijpelijke stommitieit door zonder protest het wedstrijdformulier te ondertekenen, waardoor latere protesten niet ontvankelijk werden verklaard. De wedstrijdleader had hem op deze mogelijkheid kunnen wijzen, al is dit natuurlijk wel veel gevraagd. Resultaat: Unitas 2 won de wedstrijd met 4½-3½ en daardoor degradeerde Lasker en niet Unitas 2 (en in het kielzog van de NOSBO Unitas 4!).

De kern van de discussie spitste zich toe op de vraag of de wedstrijdleader verplicht was in te grijpen toen de regel "aanraken is zetten" niet werd gevolgd. Zowel de Unitas-wedstrijdleader als een neutrale gediplomeerde wedstrijdleader, die de wedstrijd van Unitas 1 leidde, beweerden dat de speler dat zelf moet aangeven.

Na afloop van een bestuursvergadering werd hierover van gedachten gewisseld en hoewel wij geen cursussen op dit gebied gevolgd hebben, menen we dat een protest zou zijn toegewezen. Uitspraken van Commissies van Beroep laten zien dat indien een wedstrijdleader aanvechtbare beslissingen neemt waarbij hij zijn eigen team (al dan niet bewust) bevoordeelt, hij daarvoor hard wordt aangepakt. Een jaar of vijf geleden heeft Unitas dat nog ervaren. Wellner mocht toen een verloren partij uit de wedstrijd Philidor 2 tegen Unitas overspelen. Het bestuur denkt dat als een wedstrijdleader ziet dat er op een bord onreglementaire zetten worden uitgevoerd, hij verplicht is om in te grijpen.

Hoe dan ook, vastgesteld - of in ieder geval aangenomen - moet worden dat de Unitas-wedstrijdleader drie onreglementaire handelingen zag gebeuren, twee door de Unitas speler en één door de Lasker speler. Hij greep alleen in bij de tweede onreglementaire zet -toegegeven, die springt letterlijk wel het meest in het oog - en dat was in het voordeel van Unitas en dat strekt hem niet tot eer. Want al kun je dan van mening verschillen over deze zaak, wij kunnen ons niet voorstellen dat een wedstrijdleader niet zou *nogen* ingrijpen wanneer hij ziet dat er op een bord iets onreglementairs gebeurt.

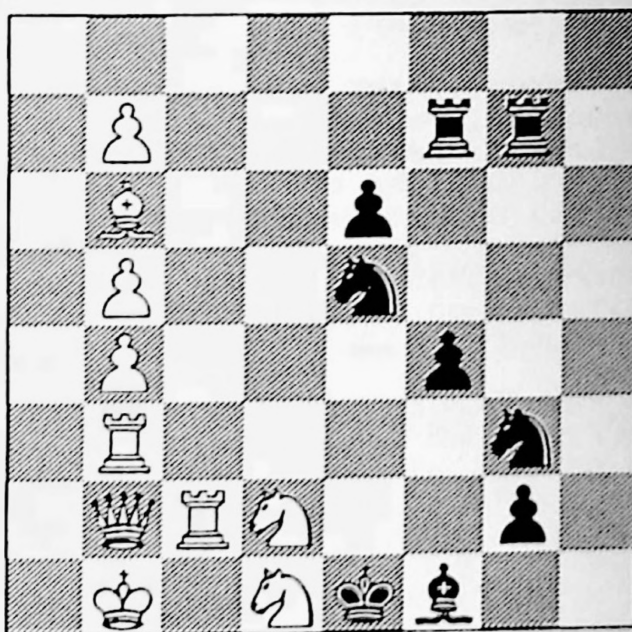
(Zoiets zou toch ook aardig zijn om op in te gaan in de NOSBO-mededelingen of in dit geval ook N.B., denk je dan - Redactie)

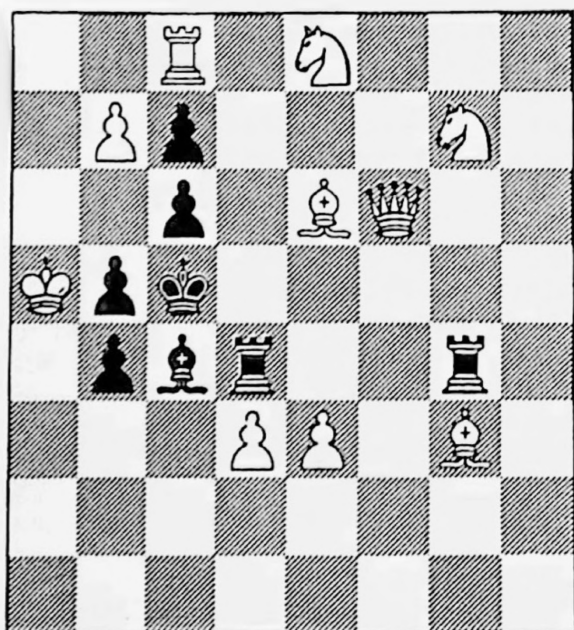
Ter gelegenheid van onze correspondentiepartijen tegen SG 1871 Löberitz heeft Megchiel Schrader een probleem (-pje) gecomponeerd met de letters L en S; zie het eerste diagram. Een aantal stukken doet niet mee, wat normaal is in een letterprobleem. Het probleem rechtsonder is ook van zijn hand. Er staat een wit paard naast de zwarte koning en vaak is het dan zo dat zo'n paard iets gaat doen. Is dat hier ook zo?

Het derde probleem, links, is van mij en niet een echt letterprobleem maar wel geïnspireerd op de L (de zwarte stukken, nog redelijk te herkennen) en de S, die beter te herkennen zou zijn met wat loos materiaal op het bord. Ik heb gekozen voor een echt probleem, met een thema, ten koste van een zuivere L en S. (Voor een betere S mogen er Ts op c8 en f8 en pionnen op a4, b3, g5 en h4).

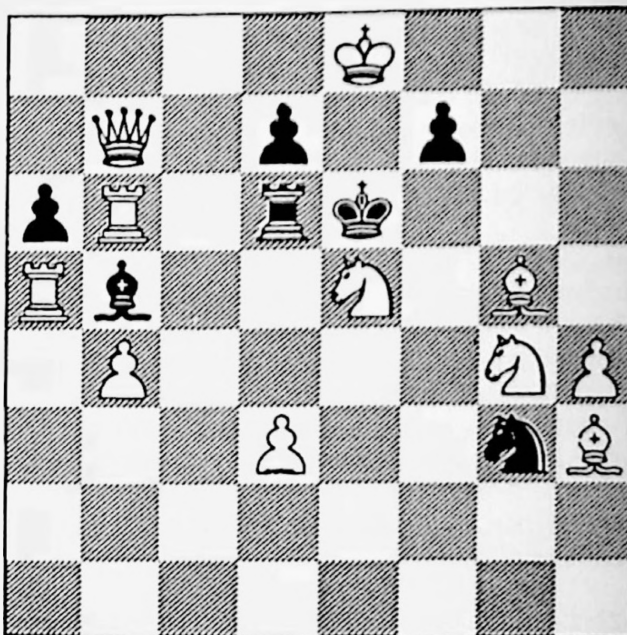
Oplossingen kunnen worden ingezonden tot 15 januari volgend jaar. De sleutelzet is voldoende maar aangeven van varianten wordt beloond. De winnaar ontvangt een boekenbon van f25,-. Alle problemen in deze rubriek vanaf het vorige clubblad tot en met dat van december tellen mee.

wit geeft mat in twee zetten

wit geeft mat in twee zetten

wit geeft mat in twee zetten

JEUGDHOEKJE

Hoi allemaal!

Een klein jeugdhoekje dit keer, met uiteraard wel een verslagje van het Jeugdtoernooi van 8 juni.

Clubkampioen is geworden Eamon Nerbonne, voor Yuri en Philippe. De complete stand houden jullie tegood in het volgende clubblad.

Ronald zal volgend jaar niet meer jeugdleider zijn. Jullie horen zo snel mogelijk wat er volgend seizoen gaat gebeuren. We zitten zelfs te denken aan een andere schaakruimte, want met zijn veertien is dit zaaltje wel erg klein. We beginnen waarschijnlijk 13 september weer, maar nogmaals, jullie krijgen allemaal thuis bericht.

Prettige vakantie!

STAUNTON RAPID JEUGDSCHAAKTOERNOOI

Op zaterdag 8 juni vond het 2e Rapid Jeugdschaaktoernooi van Staunton plaats in de BSV De Wijert. Ondanks hun verwoede pogingen konden 23 jeugdige matadores van het schaakbord niet voorkomen dat ons clublid Eamon Nerbonne de overwinning voor zich opeiste. De 2e plaats was ook voor een eigen jeugdlid, Yurii Khomskii.

Een oploswedstrijd met twee schaakproblemen van Michiel Zeevaarder hield de kinderen (en ook begeleiders) tussen de partijen bezig.

Yurii Khomskii leverde de beste oplossing in en mocht een mooi schaakboek meenemen. Zo bleven de prijzen mooi binnen onze club.

De wedstrijdleaders Zeevaarder, Valstar, J.Hummel en van Pelt waren getuigen van soms gruwelijke taferelen, maar gelukkig bleven deze beperkt tot op het schaakbord. Met dank aan iedereen die het doorgaan van dit toernooi mogelijk hebben gemaakt (RS).

NOSBO KAMPIOENSCHAP SNELSCHAKEN VOOR TEAMS

Voor het Snelschaken voor Teams was er kennelijk minder animo binnen de NOSBO dan in voorgaande jaren. Ook wij traden maar met een team aan, waar wij in voorgaande jaren altijd wel met twee teams aantraden. Michiel Zeevaarder verscheen pas ten tonele toen de voorronden al halverwege waren gevorderd.

Een lucratieve strategie, want nu kwamen we in een relatief lage finalegroep terecht. Aangezien Poppe Dijkhuis verzuimd had beschuit met muisjes mee te nemen ter gelegenheid van de geboorte van zijn kleinkind, hebben we maar de Finalegroep 3 gewonnen. De grootste stukken taart waren voor topscorer Maarten Verhoef (9,5 uit 13), Michiel Zeevaarder (6,5 uit 9) en Erwin van Pelt (8,5 uit 13).

Nadat Joop Hummel (6 uit 12) nog een graai in de gebaksdoos had gedaan, bleven er slechts kruimels over over Bauke Koole, Piet Mulder en Rob Spaans (scores op verzoek van de betrokkenen weggelaten).

Oplossingen Marsopgaven.

1. 37..Pd2; 38. Pxd2,Txd2; 39. Tf2,e3 en wint.
2. 16. Pd5 en wint.
3. 49. Dxf6+,Kxf6; 50. e8D+,Kg7; 51. Dxe4,c1D+; 52. Kf2 en wint.
4. 13. e4,dxe4? (volgens het toernooiboek bood alleen 13..0-0-0 kans op redding) 14. Pxe4,Pxe4; 15. Dxe4+,Le7. Ook 15..Pe7 en 15..De7 wat O'Kelly speelde leidden tot een winststelling voor wit.

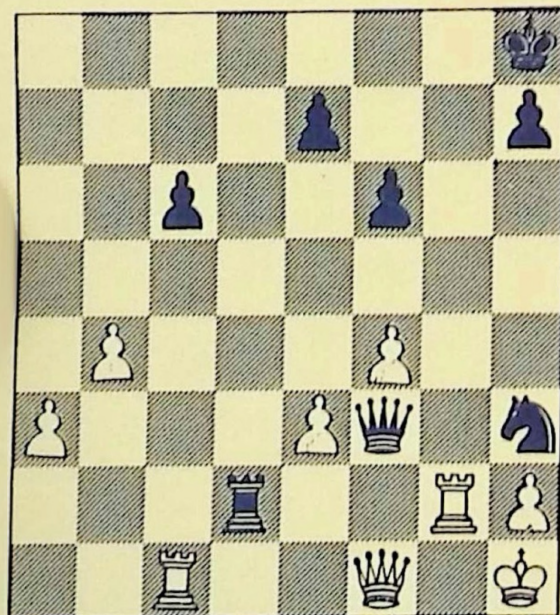
Marsopgaven. Uit het Staunton toernooi 1946.

In het toernooi kwamen twee stellingen voor die een grote overeenkomst vertoonden met stellingen uit vroegere toernooien. Vooral de coincidentie in geval van de stellingen 1 en 2 is frappant. Beide voorbeelden zijn ontleend aan "Nieuwe Schaakcuriosa" van de expert op dit gebied, Tim Krabbé.

In stelling 1 uit de partij Lundin - Smyslov herhaalde zwart de zetten met 37..Ph3-f2+; 38. Kh1-g1, Pf2-h3+ en daarbij zal de vlag wel hoog in top hebben gestaan. 40 jaar eerder vond Tsjigorin met wit in zijn partij tegen Rubinstein in het toernooi te Lodz in de overeenkomstige stelling wel de winst die eenvoudig te behalen is.

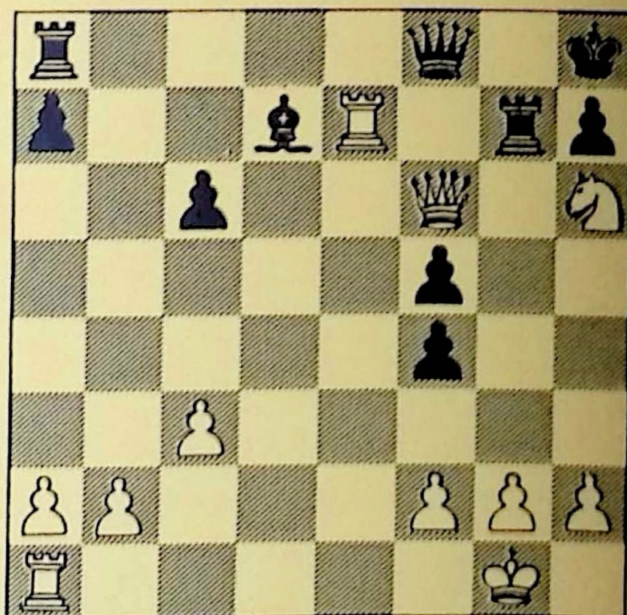
In stelling 3 uit de partij Guimard - Kotov won zwart middels een kleine combinatie op overeenkomstige wijze als hij 7 jaar eerder een partij had verloren. Hoe wint zwart in de stellingen 3 en 4?

Lundin-Smislov, Groningen 1946.

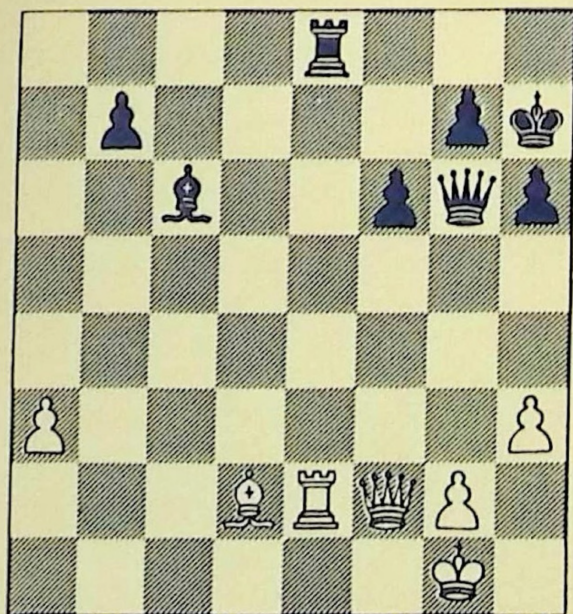
1

Tsigorin-Rubinstein, Lodz 1906.

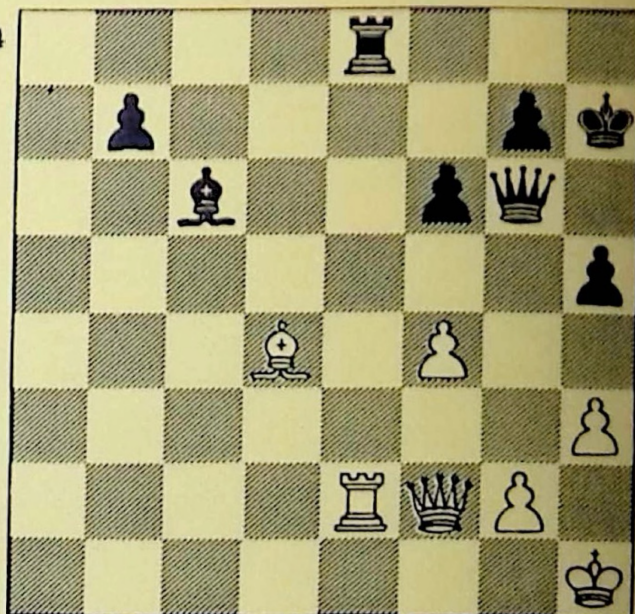
2

Guimard-Kotov, Groningen 1946.

3

Kotov-Botwinnik, Leningrad 1939.

4